

ЧАВА І.С.

УДК 94 (477.83) "1927": 324

ПЕРШІ ПОВОЄННІ ВИБОРИ ДО МІСЬКИХ РАД У ДРОГОБИЧІ ТА БОРИСЛАВІ 1927 Р.

У статті за допомогою архівного джерела, висвітлено хід та результати міських виборів м. Дрогобича та Борислава 1927 р.; показано етнічний, партійний та поіменний склад новобраних рад.

Ключові слова: міжвоєнний період, Дрогобич, Борислав, вибори, політичні партії.

В статье с помощью архивного источника, освещены ход и результаты городских выборов г. Дрогобыча и Борислава 1927 г.; показан этнический, партийный и поименный состав новоизбранных советов.

Ключевые слова: межвоенный период, Дрогобыч, Борислав, выборы, политические партии.

The article using archival sources, highlighted the progress and the results of the local elections which took place in Drohobych and Boryslav in 1927; show ethnic, party and list of names the newly elected councils.

Keywords: inter-war period, Drohobych, Boryslav, elections, political parties.

Міські вибори являли собою одну із найважливіших подій міського життя, оскільки їх результати вирішували долю міста та громади на декілька років вперед. Особливо це було відчутно у міжвоєнну добру, адже вибори ставали одним із небагатьох шансів відстояти свої національні та економічні інтереси у раді міста. Така практика була притаманна для більшості міст східної Галичини, стосувалося це й Дрогобича та Борислава. Національні громади більшою мірою по-різному ставили перед собою мету та завдання щодо виборів. Якщо українська громада беручи участь у політичному житті, обирала собі за ціль відстоювання національних інтересів через своїх представників у міській раді, то єврейська община більшою мірою старалася зайняти депутатські місця для лобювання своїх економічних та етнокультурних

інтересів. Щодо польської громади, то її мета була зрозуміла - посісти якомога більше депутатських місць з метою утвердження та доведення легітимності влади.

Історія виборів у Дрогобицько-Бориславському басейні вивчена фрагментарно. Більшість досліджень стосується політичних осіб, де частково згадується про вибори. В основному увагу сконцентровано на таких постатях, як Ксенофонт Охримович та Раймонд Ярош [1, 2]. Найбільшу увагу дослідників викликає так звані дрогобицькі "криваві вибори", через які місто тимчасово втратило свою провінційність [3]. Увагу заслуговує розвідка Євгена Полякова "Дрогобицькі вибори: між конфліктом і компромісом", де автор детально проаналізував настрої та політичну боротьбу, що панували у тогочасному австрійському

Дрогобичі, залучивши до аналізу пресові видання та австро- угорське виборче право [4]. Частково інформація про вибори австрійського [5] та польського [6] Дрогобича подана у "Нарисах з історії Дрогобича".

У публікації "Урядницька еліта австрійського панування (1772-1918 рр.)" авторами розкрито функціонування магістрату, подано дані про місцевих урядників, включаючи переліки бургомістрів, їх заступників, асесорів, секретарів ради міста, окрім цього, епізодично описуються міські вибори [7].

Діяльність Дрогобицького магістрату у 20-30 рр. ХХ ст. проаналізовано у статті "Міжвоєнний Дрогобич: до характеристики діяльності органів влади та управління". Інформація в основному стосується діяльності трьох президентів міста, функціонування магістрату, але окрім цього автором коротко згадано про новообрану міську раду за 1934 р., та подано список усіх депутатів "нової ради" [8].

Історіографія Борислава цієї проблеми не настільки інформативна, як не досить вивчена. Комплексного дослідження про міські органи влади та вибори до них, на жаль, поки не має. Дослідники, історії Борислава, подекуди і вкрай рідко, згадують про будь-які виборчі процеси, що відбувалися на території міста.

Відомо, що під час виборів у 1886 р. до гміни в с. Тустановичах [9] було вибрано 24 радних, з них 12 католиків, 12 євреїв та жодного українця [10].

Оснву статті складає архівне джерело, за допомогою якого вдається реконструювати вибори, національний та політичний склад органів влади міст Дрогобича та Борислава [11].

Тривале перебування польських земель у складі найбільших європейських імперій призвело до того, що на момент відновлення державності на території Польщі діяли різні системи місцевого самоврядування. Галичина успадкувала австрійський тип організації самоврядування, запроваджений ще у другій половині ХІХ ст. До 1933 р. всі

зусилля польського парламенту створити нову законодавчу базу самоврядування не увінчалися успіхом. Хоча протягом перших 15 років незалежності Сейм прийняв близько 40 нормативних актів, які стосувалися організації самоврядування різних рівнів, половина з яких стосувалася Галичини [12]. Та вони не змінили ситуації, формально австрійські закони продовжували діяти [13].

Чинне законодавство передбачало два ступені територіального самоврядування: громадське (гмінне) ? в селах та містах та повітове. Базовими законами, що регламентували організацію та діяльність місцевого самоврядування, були: закон від 12 серпня 1866 р. про громади, панські маєтки та повітове представництво та закони від 13 березня 1889 р. та 3 липня 1896 р., що регулювали самоврядування галицьких міст [14]. Згідно закону від 12 серпня 1866 р. у Дрогобичі та Бориславі відбувалися вибори до міських рад. За цим законом до складу "ухвалюючого та контролюючого" органу кожного з двох поселень входило 36 радних, що поряд із 18 своїми заступниками обиралися на шестирічний період [15].

Відповідно до цього закону усіх виборців ділили на три виборчі кола, враховуючи величину сплачуваних ними податків. Насправді це означало збереження дії майнового цензу. Польська ліквідаційна комісія (далі - ПЛК) у Кракові 23 листопада 1918 р. видала розпорядження про створення додаткової курії, в якій могли брати участь у виборах всі ті, хто був до цього позбавлений такої можливості [16], тобто створення четвертого кола для голосування. Утворення додаткової курії не усунуло нерівності виборців, оскільки фактично продовжував діяти майновий ценз. Це фаворизувало заможні верстви населення, що в умовах Галичини означало надання переваги польському та єврейському населенню [17].

Відповідно до статті 12 Конституції Другої Речі Посполитої Польщі від 1921 р. право голосу мав кожний польський громадянин, будь якої статті, якому на день проведення виборів виповнилося 21 рік, та який

користується всіма громадянськими правами та проживав у виборчому окрузі, не менше як за день до оголошення виборів у "Щоденнику законів" [18] (офіційна газета органів державної виконавчої влади міжвоєнної Польщі).

Перші повоєнні вибори у Дрогобичі відбулися у 1927 р. і тривали вони з 10 по 15 липня, останні у вересні 1912 р. У ще не далекому австрійському Дрогобичі етнічний склад магістрату був таким: 14 поляків, 5 русинів та 17 євреїв [19]. Щодо партійної приналежності, то вона була наступна: "Народна демократія" - 9 осіб; "Консерватори" - 5; Єврейські і польські організації - 17; Старорусини - 4; Українські організації - 1 [20].

Вибори 1927 р. характеризувалися тим, що претенденти на місце у міській раді утворили об'єднання. Перше з них отримало назву "Блок", яке творилося на підставі компромісу польсько-русько-єврейської більшості. Друге - Націонал-Демократична партія, до якої приєдналися безпартійні євреї та частина русинів [21].

Під час цих виборів, виборцям пропонувалося три списки:

1. Компромісний список "Блок" отримав 4868 голосів у всіх чотирьох колах виборів. 2. Список Націонал-Демократичної партії, разом з безпартійними євреями і частиною русинів, отримав 1229 голосів. 3. Список комуністів отримав 408 голосів, але тільки у четвертому колі виборів [22].

Під час першого кола, правом голосу могли скористатися 413 осіб, проголосувало - 321. Від так, було обрано 12 депутатів: 1. Авігдор Якуб, безпартійний, єврей; 2. Інж. Дубік Юзеф залізничний радник, член (можливо) Народно-християнської партії (далі - НХП), поляк; 3. Дженевіч Юзеф керівник школи, безпартійний, поляк; 4. Фрітц Людвік, колісний майстер та власник посілости, безпартійний, поляк; 5. Др. Хаусман Йоахім, промисловець, безпартійний, єврей; 6. Др. Хіммель Леон, лікар, сіоніст; 7. інж. Клея Станіслав, старший радник будівництва, безпартійний,

поляк; 8. Кс. Др. Котула Казимир, римокатолик, ректор, безпартійний; 9. Др. Маркевіч Александер, начальник шахтинського офісу, безпартійний, поляк. 10. Заєць Ян, начальник скарбового відділу, безпартійний, поляк. 11. о. Заєчовський Юзеф, ректор оо. Василян, безпартійний, русин. 12. Заморський Франчішек, проф. гімназії, безпартійний, поляк [23].

Друге коло. Правом голосу могли скористатися 9 осіб, число виборців - 8 осіб, обрано 12 депутатів: 1. Др. Грюнхаут Генрик, адвокат, сіоніст; 2. Крафт Юзеф, промисловець, безпартійний, поляк. 3. Крафт Макс, власник копальні, сіоніст; 4. Др. Козіцький Єжи, директор заводу "Нафта", поляк; 5. Др. Магулес Сімхе, адвокат, сіоніст; 6. Інж. Пйотровський Вацлав, віце-директор рафінерії "Галіція", безпартійний, поляк. 7. Інж. Леон Реутт, керівник уряду міста, член НХП, поляк. 8. Сафрін Еміль, аптекар, єврей. 9. Сандхаус Шмерль, купець, сіоніст. 10. Сегаль Ігнацій, купець, сіоніст. 11. Др. Сломницький Віктор, директор банку, безпартійний, єврей-поляк. 12. Спандорф Леон, упорядник єврейської метрики, єврей [24].

Третє коло. Правом голосу могли скористатися 6 тис. 151 особа, число виборців - 2 тис. 376, обрано 12 депутатів: 1. Аделсберг Павел, адвокат, сіоніст. 2. Бадак Юзеф, швець, безпартійний, поляк. 3. Коцюба Дмитро син Михайла, господар, українець. 4. Лободич Миколай, господар, українець. 5. Модрицький Андрій, кравець, українець. 6. Панзер Лейб, промисловець, єврей. 7. Шумахер Рудольф, м'ясник, безпартійний, поляк. 8. Суссфін Ізак, купець, сіоніст. 9. Тарковський Франчішек, коминярський майстер, безпартійний, поляк. 10. Варивода Миколай, господар, українець. 11. Витвицький Степан, адвокат, українець. 12. Звіллінг Зигмунд, маляр, сіоніст [25].

Четверте коло. Голосуючих - 13 тис. 080. Виборців - 3 тис. 354, обрано 12 депутатів: 1. Бакенротх Абрагам, адвокат, сіоніст. 2. Дінстаг Абрагам, купець, безпартійний,

еврей. 3. Др. Ільницький Володимир, адвокат, українець. 4. Ярош Раймонд, маршалок повіту, безпартійний, поляк. 5. Кушнір Теофіль, господар, старорусин. 6. Інж. Метзіс Юзеф, директор рафінерії "Галіція", безпартійний, єврей. 7. Мицавка Миколай, господар, українець. 8. Розенблат Ісак, заступник нотаріуса, сіоніст. 9. Др. Скульський Еміль, лікар, поляк. 10. Стоцькі Станіслав, м'ясник, безпартійний, поляк. 11. Др. Таненбаум Леон, адвокат, сіоніст. 12. Др. Винницький Еліаш, адвокат, старорусин [26].

Таким чином, у місцевій раді польська та єврейська громада отримала однакову кількість місць, представники ж української громади, частково поступилися місцями своїм конкурентам. Такий розподіл сил у більшій мірі був закономірним, що у принципі означав рівну кількість представників національних громад.

Ця ситуація була вкрай не прийнятна для владних польських кіл, адже у випадку об'єднання українців з євреями - вони б отримали більшість. Присукаємо, що зв'язку з такою "загрозою" з липня по грудень 1927 р. новобрані депутати не могли приступити до виконання своїх обов'язків. Більше того, певними "колами" проводилася спроба домогтися перевиборів у Дрогобичі, хоча вона виявилася невдалою. На підтвердження цього на шпальтах газети "Дрогобицько-Бориславсько-Самбірський Голос" (далі - ДБСГ) у рубриці "Хроніка" за десяте грудня 1927 р. було опубліковано замітку, про те, що вибори у Дрогобичі затвердженні. Також у ній зазначалося: "Як повідомляють компетентні джерела, Львівське воєводство відхилило протест проти виборів до міської ради у Дрогобичі, і щоб нова вибрана рада могла розпочати роботу" [27].

Окрім депутатів було обрано і їх заступників: 1. Байрак Миколай. 2. Барак Абрагам. 3. Др. Бархаш Зигмунд. 4. Інж. Бауер Кароль. 5. Блам Бернард. 6. Браслентин Хаїм Беньямін. 7. Гринда Кароль. 8. Геврик Теодор. 9. Хобгарські Ян. 10. Корніло Ізидор. 11. Др. Кострз(ж)емські Юзеф. 12. Др. Крейсберг Віктор. 13. Др. Купферберг Бруно. 14. Лобос

Ігнацій. 15. Мошел Соломон. 16. Оппенхеїм Давід, молодший. 17. Репа Францішек. 18. Др. Тхужельські Едвард. 20. Віткевіч Францішек. 21. Взорек Станіслав [28]. На жаль, поки не встановлено партійної приналежності заступників депутатів, також не відомо у якому саме виборчому колі їх було обрано.

Про діяльність магістрату з 1927-33 рр. [29] наданий момент є вивчено вкрай мало, адже поки не віднайдені протоколи магістрату, що стосуються цих років. Відомо, що у цей період магістратом та безпосередньо бургомістром було споруджено нову ратушу, спроектовано та здійснено будівництво нового водогону з с. Урожа, протяжністю 20 км [30], розпочато покриття міських вулиць бітумним асфальтом: так, було повністю заасфальтовано Стрийську вулицю від Ринку до залізничної станції. Водночас, відбувалося масове підключення телефонів у адміністративних та приватних будинках. Так, станом на 1932 р. у місті вже налічувалося 550 абонентів [31]. Це засвідчує про злагодженість у роботу уряду та міських депутатів. Хоча були випадки, коли депутати мали розбіжності у поглядах.

Каменем спотикання між представниками політичних клубів міської ради, стала справа, що стосувалася української мови, а саме: рівноправне використання української мови у діловодстві міських органів влади поряд з польською. Так, у газеті ДБСГ від 1 січня 1929 р. під заголовком "в раді міській" з'явилася публікація, яка висвітлювала дану проблему. Автор вирішив не називати своє ім'я, використавши псевдонім "купцем". З цієї статті відомо, що українська фракція у міській раді запропонувала рівноправне використання української та польської мов. Ця пропозиція не знайшла підтримки серед польських депутатів, але була схвально прийнята представниками єврейської групи. Автор висловлює також особисту незгоду з рішенням українського клубу, як доказом у неправильності цієї пропозиції, він наводить

факти міського життя, описує жахливий стан міста після закінчення Першої світової війни, зазначає, що через десь років після війни, місту вдалося обрати новий уряд та

автора публікації - підтримка у мовному питанні представників євреї райців [32].

Дане питання продовжувало турбувати представників політичних кіл міської ради.

Порівняльна таблиця усього складу міської ради м. Дрогобича

П/П № Виборчих кіл	Національний склад депутатів міської ради м. Дрогобича				Партійна приналежність		
	Українці	Русини	Поляки	Євреї	Безпартійних	Сіоністів	НХП
1.	0	1	8	3	10	1	1
2.	0	0	4	9	3	5	1
3.	5	0	3	4	3	3	0
4.	2	2	3	5	4	3	0
Загальна кількість*	7 15,2 %	3 6,5 %	18 39,1 %	18 39,1 %	20	12	2

* – Оскільки у виборчих списках не всі кандидати вказували свою національність приналежність загальна кількість депутатів не є точною.

магістрат, який приступив до відновлення міста, що у свою чергу проявилось у будівництві нової ратуші; розпочато будівництво нового водогону, що для мешканців міста було одним із найважливіших. Ці заслуги у розбудові та нормальному функціонуванні міського життя відігравали і міські депутати, але дописувач наголошував, що якщо буде прийняте постановою щодо української мови, то це призведе до збою у роботі магістрату. "Купець" ставив питання: чи підтримка даної постанови принесе вирішення всіх питань, що стосувалися української міської громади. Але найбільше, що дивувало та дратувало

Через цю "проблему" була утворена мовна комісія. Так, на одному з засідань мовної комісії єврейські радні (депутати) представили декларацію. У ній зазначалося: "що в основі створеного компромісного союзу, до якого увійшли представники усіх трьох народностей, з якими вони перемогли під час виборів у 1927 р., було поставлено собі за завдання про послідовне співробітництво у господарських справах гміни з виключенням всієї політики... Внесок українського клубу є політичним та являє собою порушення домовленостей, які безсумнівно знищать порозуміння та гармонію... По цьому проекту єврейський

клуб не буде брати участь ні у дискусії, ні у голосуванні" [33].

Попри таку хитку позицію представників єврейського політичного клубу, польський політичний клуб погодився, щоб магістрат давав відповідь тією мовою, якою було подане звернення [34].

Дискусія була вкрай напруженою. Було оголошено п'яти хвилинну перерву після якої слово взяв Раймонд Ярош, який у своїй розмові частково повторював єврейський заяву та додавав, що такими питаннями повинні займатися компетентні органи, зокрема це питання потрібно виносити на обговорення до Сейму [35].

Вибори у Бориславі. Перші повоєнні вибори у Бориславі відбулися 3, 5 та 7 липня 1927 р. [36]. Принцип обрання та голосування у Бориславі був такий же, як і в Дрогобичі.

Бориславські вибори відзначились великою політичною боротьбою між трьома комітетами (політичні об'єднання - автор) у всіх чотирьох виборчих колах. Основними політичним суперниками були "Блок "Союз польських робітників" (далі - БСПР) та "Комітет "Народно Демократичний" (далі - КНД), які вели між собою боротьбу у перших двох колах.

Під час голосування, виборцям пропонувалося три списки:

1. Польський передвиборчий комітет нафтового басейну, так званий БСПР. У цей блок входили: українці, поляки та євреї. Формування відбувалося за компромісною згодою усіх сторін, як наслідок, був здійснений індивідуальний підхід до кандидата у депутати від кожної національної групи. У результаті домовленості від даного блоку українську громаду мали представляти сім депутатів та троє заступників, відповідно, польську - 22 та 11, єврейську - 19 та 10. БСПР брав участь у всіх чотирьох виборчих колах, отримавши разом 3 тис.849 голосів [37].

2. Загальний безпартійний демократичний комітет зцілення господарки нафтового басейну (далі - КНД). Списки

цього комітету у всіх 4-х колах, здобули 657 голосів.

3. Виборчий комітет єврейських робітників "Бунд" отримав 79 голосів.

Уповноважених до голосування у першому колі було 95 осіб, з них проголосувало 86 осіб (БСПР - отримала 66 голосів, КНД - 20). Обрано 12 депутатів: 1. Інж. Махніцькі Роман, поляк, БСПР, директор фірми; 2. Колебіцький Ян, поляк, БСПР, керівник школи; 3. Хамерські Юліан, поляк, БСПР, начальник почти; 4. Хіммель Емануель, єврей, сіоніст, учитель; 5. о. Ліщинський Ян, русин, Українське національно-демократичне об'єднання (далі - УНДО), ректор; 6. інж. Лодзінські Казимир, поляк, КНД, директор компанії "Нафта"; 7. др. Мюллер Тадеуш, поляк, безпартійний, лікар; 8. Сасик Юрій, русин, УНДО, промисловець; 9. Шутцман Леон, єврей, сіоніст; 10. Хлаповські Тадеуш, поляк, Національно-християнська партія, директор компанії "Галіція"; 11. Самуелі Александер, єврей, монархіст, промисловець; 12. Залуські Чеслав, поляк, КНД, чиновник [38].

Уповноважених до голосування у другому колі було 410 осіб, з них проголосувало 230 осіб (БСПР - 236, КНД - 24). Обрано 12 депутатів: 1. Др. Войцеховські Броніслав, поляк, БСПР, юрист; 2. Хувен Генрик, єврей, ортодокс, купець; 3. Давідман Юзер, єврей, ортодокс, купець; 4. Ейзенштейн Осяш Маркус, єврей, ортодокс, директор копальні; 5. Готесман Леопольд, єврей, ортодокс, директор копальні; 6. Яворовський Еліаш, русин, УНДО, чиновник; 7. інж. Канія Роман, поляк, Селянська Партія (далі - СП), керівник копальні; 8. Кауфман Леон, єврей, ортодокс, купець; 9. Ліпшуц Ізраель, ортодокс, купець; 10. Максимович Антоній, русин, УНДО, чиновник; 11. Росовські Казімірж, поляк, симпатик БСПР, чиновник; 12. Степнбах Еліаш, єврей, сіоніст, купець [39].

Уповноважених до голосування у третьому колі було 5 тис. 208 осіб, з яких проголосувало 1 тис. 957 осіб (БСПР - 1 тис. 480, КНД - 450). Обрано 12 депутатів: 1. Кехт

Антоній, поляк, партія християнських демократів (далі - ПХД), швець; 2. Добчевські Юліан, поляк, християнсько-народна партія (далі - ХНП), коваль; 3. Йоллес Нахим, єврей, сіоніст, купець; 4. Клінгоффер Еліаш, єврей, сіоніст, купець; 5. Кулинич Юзеф, русин, УНДО, коваль; 6. Хеугот Юзеф, єврей, сіоніст, чиновник; 7. Паровські Ян, поляк, ПХД, чиновник; 8. Півоварчик Казимир, поляк, Польська соціалістична партія (далі - ПСП); 9. Шмер Юзеф, єврей, сіоніст, купець; 10. Щур Іван, русин, Польська народна партія лівиця (можливо) (далі - ПНПЛ), бурильник; 11. Веневські Юзеф, поляк, безпартійний, агент; 12. Желінський Адольф, поляк, Народно-демократична партія (далі - НДП), купець [40].

Уповноважених до голосування у четвертому колі було 9 тис. 589 осіб, з них проголосувало 1 тис. 959 (БСПР - 2 тис. 067, КНД - 153, більше того було 11 різних голосів). Обрано 12 депутатів: 1. Матковські Владислав, поляк, безпартійний, промисловець; 2. Блаж Владислав, поляк, ПХД, бурильник; 3. Бльох Герман, єврей, сіоніст, промисловець; 4. Г(Х)ерц Міхал, єврей, сіоніст, промисловець; 5. Х(Г)ольцман Ейсіг, єврей, сіоніст, фотограф; 6. Косте(и)к Володимир, русин, УНДО; 7. Муларські Ян, поляк, БСПР; 8. Мельцер Файвель, єврей, сіоніст, перукар; 9. Др. Майсельс Міхал, єврей, сіоніст, юрист; 10. Шверж Блазей, поляк, ПХД, ремісник; 11. Шулерихт Ян, поляк, ПХД, коваль; 12. Вроблевський Юзеф, поляк, БСПР [41].

Таким чином, переможцями виборів за національної ознакою були поляки, які отримали 22 депутатів, наступними були євреї - 18 та русини (українці) - 7. У міській раді було представлено 13 політичних сил, що удесятеро більше, ніж в Дрогобичі у цей же самий час. Докладніше про національний склад та партійну приналежність міської ради Борислава див. таблицю № 1.

Окрім депутатів було обрано і їх заступників. У першому колі було обрано: 1. Петінова Марія, русинка, УНДО, вчителька; 2. Кнебльох Владислав, поляк БСПР,

чиновник; 3. Лехман Мойсей, єврей, сіоніст, чиновник; 4. Лопата Павло, русин, Українська соціал-демократична партія (далі - УСДП), вчитель; 5. Новак Ян, поляк, БСПР, чиновник; 6. Шварц Іхел, єврей, сіоніст, купець. Друге коло: 1. Инж. Мінські Казимир, поляк, симпатик Народно радикального союзу (далі - НРС), директор школи; 2. Даумерман Ісак, єврей, ортодокс, м'ясник; 3. Фреунд Давид, єврей, ортодокс, купець; 4. о. Вальські Гжегож, русин, фермер; 5. Шамет Шас, єврей, сіоніст, купець; 6. Щурек Кастан, поляк, БСПР, асистент копальні. Третє коло: 1. Дзензеловський Вацлав поляк, НДП, купець; 2. Бергман Юзеф, єврей, сіоніст, купець; 3. Гребер Леон, єврей, сіоніст, купець; 4. Куча Станіслав, поляк, БСПР, бурильник; 5. Ковальські Степан, русин, УНДО, фермер; 6. Пшеловські Стефан, поляк, СП, бурильник. Четверте коло: 1. Борек Міхал, поляк, СП, бурильник; 2. Цюла Йозеф, поляк, НРС, ремісник; 3. Дікман Мозес, єврей, ортодокс, м'ясник; 4. Федерберг Ліпа, єврей, сіоніст, купець; 5. Наменанюк Петро, русин, УСДП, слюсар; 6. П'ятниця Антон, русин, УСДП, ремісник [42].

Докладніше про національну та партійну приналежність заступників депутатів м. Борислава див. таблицю № 2.

Збереження австрійських виборчих юридичних норм сприяло перевазі при голосуванні польського та єврейського населення. Окрім цього, проводився адміністративний тиск властей на українські політичні партії та громадські організації. Натомість українське політичне середовище не змогло як слід підготуватися до такого перебігу подій, більше того українські партії поставили партійні інтереси вище за принцип національної солідарності. Така тенденція була притаманна і для міжвоєнного Дрогобича та Борислава.

Для українців Дрогобича, вибори 1927 р. були не найгіршими, адже у раді міста було представлено достатня кількість національних представників. Щодо ж польської громади - вибори у більшій мірі були програвшими, адже вони не здобули

на них абсолютної більшості. Переможцями виборів до ради слід вважати єврейську громаду, оскільки: 1. Вони здобули рівну кількість місць поряд з польськими депутатами. 2. Саме від них у більшій мірі залежав хід голосування.

Не такою успішною для українців Борислава була виборча кампанія 1927 р. На них вони отримали найгірший рівень підтримки населення. На відміну від Дрогобича, де не було визначено цілковитого переможця, вибори у Бориславі виграла польська громада, частково випередивши єврейських "конкурентів". У міській раді було представлено широкий спектр політичних партій, чим Дрогобич не міг похвалитися.

Бібліографічні посилання

1. Тимошенко Л. Учитель Івана Франка, бургомістр Дрогобича Ксенофонт Охримович (1846 - 1916) // Відкритий суспільний сайт "Трускавецький вісник". - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://protruskavets.org.ua/uchytel-ivana-franka-burhomistr-drohobycha-ksenofont-ohrymovych-1846-1916/>
2. Лазорак Б. Раймунд Ярош (1875 - 1937 рр.) - власник курорту Трускавця і бургомістр міста Дрогобича // Відкритий суспільний сайт "Трускавецький вісник". - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://protruskavets.org.ua/rajmund-yarosh-1875-%E2%80%93-1937-р-%E2%80%93-vlasnyk-kurortu-truskavtsya-i-burhomistr-mista-drohobycha/>
3. Див. докл.: Біндер Г. Провінційне місто в Галичині: Дрогобич в останні 50 років австрійського панування // Дрогобицький краєзнавчий збірник (далі - ДКЗ). - Вип. XI-XII. - Дрогобич, 2008. - С. 221-222, 227, 232.
4. Поляков Є. Дрогобицькі вибори: між конфліктом і компромісом // Незалежний культурологічний часопис "Г". - Дрогобич, 2014. - № 71. - С. 144 - 162.
5. Нариси з історії Дрогобича (від найдавніших часів до початку ХХІ ст.) / Наук. ред. Л. Тимошенко. - Дрогобич, 2009. - С. 87-140.
6. Там само. - С. 141-178.
7. Лазорак Б. Тимошенко Л. Урядницька еліта австрійського панування (1772-1918 рр.) // - ДКЗ. - Вип. XIV-XV. - Дрогобич, 2011. - С. 530-584.
8. Чава І. Міжвоєнний Дрогобич: до характеристики діяльності органів влади та управління // - ДКЗ. - Вип. XVII-XVII. - Дрогобич, 2014. - С. 275-303.
9. У міжвоєнний період населений пункт був приєднаний до м. Борислава.
10. Пастух Р. Сов'як П., Шимко І. Дрогобиччина: свідки епох. Енциклопедична книга-альбом. - Дрогобич: ПП "Коло", 2012. - С. 420.
11. Державний архів Львівської області (далі - ДАЛЮ). - Ф. 1137. - Оп. 3. - Спр. 36. - Арк. 1-9.
12. Historia państwa i prawa Polski. 1918 - 1939. - Warszawa, 1962. - Cz. I. - S. 201.
13. Іванник М. Українсько-польські стосунки в органах місцевого самоврядування Галичини в 1919-1939 рр.: етнополітичний аспект // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. - Вип. 17: Українсько-польсько-білоруське сусідство: ХХ століття / НАН України, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича; голова редколегії Ярослав Ісаєвич, упорядники Микола Литвин, Василь Футала. - Львів, 2008. - С. 166.
14. Там само. - Арк. 167.
15. Dziennik ustaw i rozporządze dla królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem. Kraków, 1866. Cz. 11. Nr. 19. S. 59-99.
16. ДАЛЮ. - Ф. 7. - Оп. 1. - Спр. 788. - Арк. 3.
17. Іванник М. Українсько-польські стосунки в органах ... - С. 167.
18. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Ustawa z dnia 17 marca 1921 г.
19. ДАЛЮ. - Ф. 1137. - Оп. 3. - Спр. 36. - Арк. 5.
20. Там само. Щодо єврейських, польських та українських організацій, джерело не уточнює їх склад.
21. Там само.
22. Там само.
23. Там само.
24. Там само.
25. Там само. - Арк. 6.
26. Там само.
27. Wybory w Drohobyczu zatwierdzone // Kronika // Głos drohobycko-borsy awsko samborski: bezpartyjny tygodnik informacyjny. - № 50. - Drohobycz, 1927. - S. 3.
28. ДАЛЮ. - Ф. 1137. - Оп. 1. - Спр. 272. - Арк. 62.
29. У статті Чава І. Міжвоєнний Дрогобич: ... - розкрито діяльність магістрату м. Дрогобича з 1933 по 1936 рр.
30. Pilecki J. Pierwszy Prezydent Drohobycza - Leon Reutt // Ziemia Drohobycka. - № 10. - Wrocław, 1997. - S. 16-17
31. Чава І. Міжвоєнний Дрогобич: ... - ДКЗ. - Вип. XVII-XVII. - Дрогобич, 2014. - С. 278.
32. Pod adresem Rady miejskiej // Głos drohobycko-borsy awsko samborski: bezpartyjny tygodnik informacyjny. - № 1. - Drohobycz, 1929. - S. 2.
33. Ze spraw miejskich // Sprawa języka ukraińskiego // Głos drohobycko-borsy awsko samborski: bezpartyjny tygodnik informacyjny. - № 4. - Drohobycz, 1929. - S. 2.
34. Там же.
35. Там же.
36. Там само. - Ф. 1137. - Оп. 3. - Спр. 36. - Арк. 7.
37. Там само. - Арк. 7.
38. Там само. - Арк. 4.
39. Там само.
40. Там само.
41. Там само.
42. Там само.

